

2 Het gezin

Vorbereiding

- ☐ Per leerling: werkblad 2 en 2a
- ☐ Per groepje: kleurpotloden, lijm en scharen
- ☐ Bijlage les 2

Taalinstructie

Denkstappen **het gezin**:

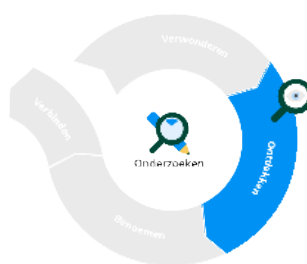
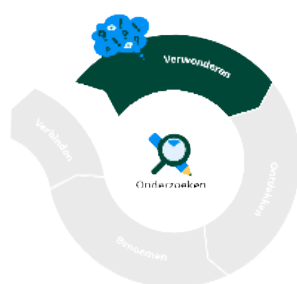
1. **Het gezin** is een **mini-samenleving**.
2. **Als** je in een **gezin** samenleeft, **dan zorg** je **voor elkaar**.
3. In **het gezin** zijn er **afspraken en leefregels**.
4. Ieder **gezin** heeft zijn eigen **afspraken en leefregels**.

Fase OOL: Verwonderen, ontdekken & benoemen (2)

In deze les ontdekken de leerlingen dat er verschillende gezinssamenstellingen zijn. Sayid heeft een traditioneel gezin met een vader, moeder, zusje en broer. De gezinnen van Daan en Nienke zien er anders uit. Hoe ziet hun eigen gezin eruit? Wat zijn de overeenkomsten en verschillen met andere kinderen uit de klas? De leerdoelen voor de leerling zijn:

- Ik weet wat een gezin betekent;
- Ik kan uitleggen wie er bij mijn gezin hoort;
- Ik kan uitleggen dat niet alle gezinnen hetzelfde eruitzien;
- Ik kan uitleggen hoe je in een gezin voor elkaar kan zorgen;
- Ik kan uitleggen wie de leiding in het gezin heeft/hebben;
- Ik kan opvallende kenmerken, onderdelen of gedragingen van concrete onderzoeksobjecten met alle zintuigen signaleren;
- Ik kan vooral verschillen tussen onderzoeksobjecten signaleren;
- Ik kan delen van het onderzoek (of experiment) zelf uitvoeren, onder toezicht van de leerkracht;
- Ik kan vertellen wat ik gezien heb en met hulp van de leerkracht vertellen over de resultaten van het onderzoek;
- Ik kan resultaten die bij elkaar passen met elkaar in verband brengen;
- Ik kan samen met de leerkracht tot een conclusie komen;
- Ik kan in eigen woorden waarnemingen aan leraar en klasgenoten vertellen.

Inhoud les

Per dia wordt toegelicht wat je als leerkracht kunt vertellen, wat de leerlingen doen en eventueel extra achtergrondinformatie.

Toelichting

Start (20 min.)

Kijk gezamenlijk terug naar de vorige les. Wat hebben ze ontdekt? Een mini-samenleving is waar meer mensen samenleven. Voorbeelden zijn op school, in de klas, thuis en bij de sportclub. Bij elke mini-samenleving zijn de afspraken en regels anders.

Vandaag onderzoeken de leerlingen de mini-samenleving bij hen thuis. Dit is het gezin.

Dia

Vertel dat ook deze les begint met een verhaal over Sayid.

Lees het bijbehorende verhaal van Sayid voor (bijlage 2). Klik per alinea door naar de volgende slide.

Stel vervolgens de volgende vragen:

- Sayid heeft het over zijn gezin. Wat is dat, een gezin? (de mensen waar je in een huis mee samen woont)
- Hoe ziet het gezin van Sayid eruit?
- Hoe ziet het gezin van Daan eruit?
- Wat is hetzelfde en wat is anders bij de gezinnen?

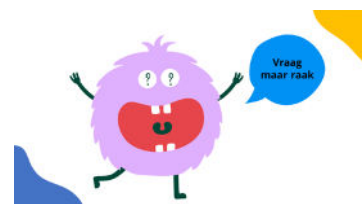

Achtergrondinformatie leerkracht

In de volgende les staat het begrip familie centraal. Dan wordt het gezin uitgebreid met opa's, oma's, etc. In sommige culturen horen, behalve de mensen waarmee je samenwoont, nog meer mensen bij het gezin. Wanneer deze personen echt tot het gezin gerekend worden, krijgen deze uiteraard een plek binnen de leerlingactiviteit van deze les.

Vraag maar raak

Sluit het verhaal af met **vraag maar raak**. Kijk samen of er nog een vraag beantwoord kan worden van de vorige les. Heeft iemand thuis onderzoek gedaan? Reageer enthousiast als dit zo is.

Vraag of iemand een nieuwe vraag heeft na dit verhaal. Schrijf twee of drie vragen op en hang deze op in de klas.

Tip:

Leven er te veel vragen? Laat de leerlingen in hun groepje overleggen en één vraag uitkiezen. Drie vragen uitkiezen door middel van loting kan ook. Zijn er te weinig vragen? Geef het goede voorbeeld en schrijf twee vragen op.

Voorbeelden:

- Wat zijn de verschillen in een groot en klein gezin?
- Horen dieren ook bij het gezin?
- Welke regels gelden er binnen het gezin?

Kern (30 min.)

Leerlingactiviteit: gezinsopstelling in groepjes (25 min.)

1. Verdeel de klas in groepen van 6-8 leerlingen.
2. Leg uit dat de leerlingen om de beurt hun gezin mogen samenstellen binnen deze groepjes. De andere leerlingen spelen dan iemand uit het gezin.
3. Ze mogen hun gezin ook gaan naspelen. Hoe doet hun moeder? Hun vader? Of een broertje of zusje?
4. Geef zelf een voorbeeld. Stel je eigen gezin samen door de leerlingen uit de klas een rol te geven van iemand uit het eigen gezin.
5. Bespreek na 15 minuten de volgende vragen:
 - wat is hetzelfde bij de gezinnen?
 - is er ook iets anders?
6. Laat een aantal leerlingen iets vertellen over welke overeenkomsten en verschillen ze gevonden hebben.

Toelichting

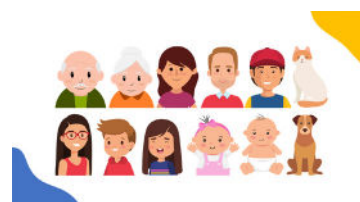
Dia

Tip:

Loop als leerkracht rond om de leerlingen te begeleiden bij het naspelen. Speel bij ieder groepje zelf even mee.

Leerlingactiviteit: Hoe ziet jouw gezin eruit? (20 min.)

1. Deel werkblad 2 uit en zorg dat ieder groepje genoeg kleurpotloden heeft.
2. Leg uit dat de leerlingen hun eigen gezin gaan tekenen of plakken. Ze mogen zelf een keuze maken. Als ze het gezin gaan tekenen, tekenen ze iedereen waarmee ze samen in een huis wonen in het grote vak. Als ze op twee plekken wonen, kunnen ze het vak op de achterkant ook gebruiken. Als ze het gezin gaan plakken, krijgen ze een extra werkblad. Daar kunnen ze tekeningen van mensen uitknippen en plakken in het grote vak.
3. Deel werkblad 2a uit aan de leerlingen die hun gezin willen knippen. Er zijn ook lege vakken. Daar kunnen de leerlingen de personen in tekenen die niet op de plaatjes staan.
4. Klaar? Dan mogen de leerlingen de tekening (verder) inkleuren.
5. Laat de leerlingen na 10 minuten het volgende bespreken in hun groepje:
 - wat is hetzelfde bij de gezinnen?
 - is er ook iets anders?
6. Laat een aantal leerlingen iets vertellen over welke overeenkomsten en verschillen ze gevonden hebben.

Herinner de leerlingen aan het verhaal van Sayid. Bij hem thuis moet je blijven zitten aan tafel totdat iedereen is uitgegeten. Stel de volgende vragen:

- Wie bepaalt de regels bij Sayid thuis? (papa en mama)
- Is het belangrijk dat er regels zijn? Waarom?
- Hoe gaat dat bij jullie thuis? Eet je aan tafel of op de bank? Moet je blijven zitten totdat iedereen klaar is of hoeft dat niet?

Toelichting

Herinner de leerlingen aan een ander deel van het verhaal van Sayid. Sayid was verdrietig. Zijn moeder heeft hem getroost. Ze heeft voor hem gezorgd. Daarna was hij niet verdrietig meer.

Stel de volgende vragen:

- Wat betekent dat eigenlijk: voor elkaar zorgen?
- Hoe zorgen jouw vader en moeder voor jou?
- Hoe zorg jij voor anderen in jouw gezin?

De conclusie van het gesprek moet zijn dat je op verschillende manieren voor elkaar kunt zorgen.

Voorbeelden:

- Je ouders zorgen ervoor dat je eten en drinken hebt;
- Elkaar troosten als iemand verdrietig is;
- Helpen met afruimen van de tafel;
- Helpen met het uitlaten van de hond;

Dia

Afsluiting (10 min.)

De leerlingen stoppen werkblad 2 in hun JWC-map.

Stel de volgende vragen:

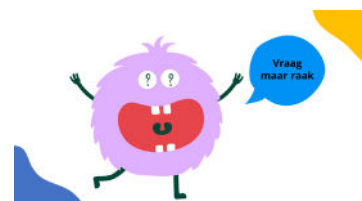
- Wat is het gezin?
- Is ieder gezin hetzelfde?
- Wie bepalen er dingen in het gezin?
- Hoe kun je voor elkaar zorgen in het gezin?

Leg uit dat de komende les over de familie gaat.

Vraag maar raak

Sluit af met **vraag maar raak**. Kijk samen of er al vragen uit deze les beantwoord kunnen worden. De andere vragen worden meegenomen naar de volgende les(sen).

Herinner de leerlingen aan het vullen van de materialenbak.

